

Jagt og fangst

Af hensyn til den internationale bekvæmhed vedrørende børnearbejde foreslås det, at loven gør det muligt, at Grønland senere vil kunne ratificere ILO-konvention nr. 138 om mindstealder for adgang til beskæftigelse og konvention nr. 182 om forbud mod og omgående indsats til afskaffelse af de værste former for børnearbejde.

For børn, og især børn af småfiskere og fangere i Grønland, er det imidlertid en forudsætning for at kunne blive en del af områdets kultur, at de deltager i jagt og fangst. Hvis de ikke inddrages heri allerede som børn, vil de ikke få opbygget tilstrækkelig erfaring og viden til senere i livet at kunne klare sig som fiskere eller fangere. Et barns deltagelse i jagt og fangst kan have karakter af en fritidsaktivitet, der ikke er omfattet af arbejdsmiljøloven. Der er ikke tale om en fritidsaktivitet, når der er etableret en pligt for barnet til at stille sin personlige arbejdskraft til rådighed, og barnet er undergivet arbejdsgiverens instruktion.

Beskæftigelsesministeren bemyndiges i forslaget § 46, stk. 6, nr. 4, til at fastsætte nærmere regler om f.eks. oplæring og tilsyn. Disse nærmere regler udarbejdes i samarbejde med Det Grønlandske Arbejdsmiljøråd.

Aldersgrænser

Et af de væsentligste forslag til ændringer er fastsættelse af mindstealder for unges lettere erhvervs-mæssige beskæftigelse.

Det foreslås, at ved beskæftigelse af unge under 18 år skal der ved arbejdets planlægning, tilrettelæggelse og udførelse tages hensyn til den unges alder, udvikling og helbredstilstand samt til indvirkningen på skolegang eller anden uddannelse. Bestemmelsen forventes ikke at få særlig betydning, da der efter gældende bemyndigelsesbestemmelse om at fastsætte regler om højere aldersgrænse end 15 år for arbejde, der kan være farligt, er fastsat nærmere regler om, at unge under 18 år bl.a. ikke må betjene en fiskebåndsav, fiskefileteringsmaskine, køre traktor, gravemaskine, bruge sprængstoffer, og udføre alt arbejde med fare for nedstyrtning fra mere end 5 meters højde.

Til den gældende hovedregel om, at børn under 15 år ikke må beskæftiges ved arbejde, foreslås tilføjet »og ikke omfattet af undervisningspligten«, da det er et krav ifølge ILO-konvention nr. 138 om beskyttelse af unge på arbejdspladsen, jf. de specielle bemærkninger til § 46, stk. 2.

Der foreslås en bemyndigelse til, at beskæftigelsesministeren, for unge, som er fyldt 14 år, og som udfører arbejde, der er led i en uddannelse, eller som træ-

der i stedet for den lovpligtige undervisning, kan fravige alderskravet på 15 år, eller krav om undervisningspligt, samt reglerne om arbejdstid.

Der er efter den grønlandske arbejdsmiljølov hjemmel til, at der kan fastsættes regler om, at børn under 15 år kan have lettere arbejde. Aldersgrænsen er fastsat til 10 år for bl.a. lettere budtjeneste, pasning af tamdyr, herunder lettere fodring og rensning samt bærplukning. Det foreslås, at bemyndigelsesbestemmelsen alene skal gælde for unge, der er fyldt 13 år.

Børn, der er fyldt 13 år, må beskæftiges med lettere erhvervsarbejde i bl.a. visse specialforretninger som kiosker og bagerbutikker, lettere rengøring og rensning af fisk m.v. Disse regler forventes bevaret ved revision af bekendtgørelsen.

Kulturelle aktiviteter

Der foreslås indført en bemyndigelse til, at beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere betingelser og vilkår om unges optræden i forestillinger m.v. af kulturel eller kunstnerisk art, sportsarrangementer eller ved optagelse af film eller lignende. Der er ingen nedre aldersgrænse for anvendelsen af bestemmelsen, men for så vidt angår unge under 13 år, skal der indhentes tilladelse i hvert enkelt tilfælde. Det vil administrativt blive bestemt, at det som i Danmark er politiet, der skal give tilladelsen.

Underretning

Der foreslås med virkning fra lovens ikrafttræden indført en ny generel pligt for arbejdsgivere til at underrette forældremyndighedens indehaver eller værge om unges beskæftigelse. Pligten gælder kun ved beskæftigelse af unge, der er under 15 år, eller som er omfattet af undervisningspligten. Der skal ikke gives underretning for aftaler indgået før lovens ikrafttræden.

Arbejdstid, hvileperiode og fridøgn

Reglerne om arbejdstid, hvileperiode og fridøgn i forhold til unge under 18 år foreslås udbygget og skærpet, så de svarer til de danske. Der henvises til de specielle bemærkninger til § 47 og § 48.

Det foreslås, at en passende pause fastsættes til mindst 30 minutter for alle under 18 år.

Efter gældende regler skal hvileperioden i almindelighed omfatte tidsrummet mellem kl. 22 og kl. 5. Denne hovedregel foreslås udvidet til mellem kl. 20 og kl. 6. Det foreslås, at de unge, som er under 15 år, eller omfattet af undervisningspligten, skal have en daglig hvileperiode på mindst 14 timer i døgnnet, og at